

Asia: VN/11312/2022

Lausuntopyyntö maanteiden toiminnallisen luokituksen päivitystä koskevasta arviomuistiosta

Lausunnonantajan lausunto

Olisiko tiesuunnitelma asianmukainen tapa päättää maantien toiminnallisesta luokasta?

Koneyrittäjät kiittävät mahdollisuudesta lausua maanteiden toiminnallisen luokituksen päivitystä koskevasta arviomuistiosta ja toteaa:

Koneyrittäjien mielestä tiesuunnitelma on tiehankkeen yhteydessä tehtäviin teknisiin toiminnallisen luokan muutoksiin sopiva. Toiminnallisen luokittelun avulla maantiet jaetaan liikenteellisen merkityksen perusteella valtateihin, kantateihin, seututeihin ja yhdysteihin. Toiminnallisella luokituksella ei ole suoraa yhteyttä esimerkiksi tien palvelutasoon, hoitoluokkaan tai rahoitukseen, jolloin se ei vaikuta suoraan myöskään maanteiden hoitourakoitsijoiden ja heidän aliurakoitsijoidensa urakkasopimuksiin.

Suhtaudumme hieman varauksellisesti laajamittaisten toiminnallisen luokan muutosten tekemiseen yksityiskohtaisten tiesuunnitelmien avulla, kun kyseessä ovat valtakunnallisesti merkitykselliset väyläverkostomuutokset.

Lähinnä silloin puhutaan siitä, että mitkä tiet ovat valta- ja kantateitä. Näiden muutosten teossa on erityisen tärkeää, että muun muassa maakuntaliitot, lähialueen kunnat sekä ELY-keskukset pystyvät vaikuttamaan ja esittämään näkemyksensä tiesuunnitelmaan. Nämä muutokset eivät saa heikentää valtakunnallisen väyläverkoston johdonmukaisuutta.

Mitä mieltä olette esitetystä suunnitelmasta toiminnallisen luokituksen päivityksen toteuttamiseksi?

Koneyrittäjien mielestä ei ole estettä aloittaa lainmuutosvalmistelua, jossa lakia liikennejärjestelmästä ja maanteistä muutetaan niin, että maanteiden toiminnallisista luokista päätetään jatkossa tiesuunnitelmissa.

Koneyrittäjät kannattavat yleisellä tasolla arviomuistiossa esitettyä suunnitelmaa vaiheittaisesta etenemisestä. Vaiheittaisessa etenemisessä a) selvitetäisiin ensin toiminnallisen luokituksen päivitystarve yhdessä alueiden ja sidosryhmien kanssa, b) lisättäisiin Liikenne- ja viestintäviraston kokoama päivitystarvetieto liikennejärjestelmän strategiseen tilannekuvaan, c) täsmennettäisiin luokittelua ohjaavat valtakunnallisesti yhtenäiset periaatteet toiminnallisten luokkien määrittelyyn ja d) toteutettaisiin luokituksen päivitys valtakunnallisella tasolla.

Tällä tavalla toteutettuna muutokset voitaisiin mahdollisesti tehdä kustannustehokkaasti, jos tarpeelliset tiesuunnitelmat tehdään riittävän suurina kokonaisuuksina.

Jos koko toiminnallinen luokittelujärjestelmä muutetaan ja tiet määritetään uusiin toiminnallisiin luokkiin, yksityiskohtaisilla ja paljon tiesuunnittelijoiden sekä viranomaisten resursseja vievillä yksittäisiä teitä koskevilla tiesuunnitelmissa vaikutus voi olla jopa päinvastainen.

Oleellista on, että luokitteluun sisältyvillä toimenpiteillä ei entisestään heikennetä seutu- ja yhdysteiden roolia liikennejärjestelmän osasena. Suomen liikennepolitiikalla, joka tällä hetkellä tukee keskittävää kehitystä, on paljon vaikutusta Suomen talouteen, alueiden elinvoimaisuuteen sekä vientiin ja huoltovarmuuteen. Pitkällä aikavälillä tällä keskittävällä politiikalla saattaa olla yllättäviä negatiivisia vaikutuksia kaikkiin edellä mainittuihin osa-alueisiin.

Muut huomiot

Koneyrittäjät huomauttavat, että tällaista verkostoon liittyvää hallinnollista muutosta ei saa kuitenkaan toteuttaa perusväylänpitoon tai investointeihin varatuista määrärahoista, joita on jo valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman hyväksymisen jälkeen karsittu. Liikenne 12 - suunnitelmassa määritelty perusväylänpidon sekä investointien rahoitustason on oltava taso, josta ei enää tingitä hallinnollisten muutosten hyväksi.

Järvinen Ville
Koneyrittäjien liitto ry